

Broşurên ji bo xerîdarên derveyî ZZC (li Girtîgeh)

Co-funded by
the European Union

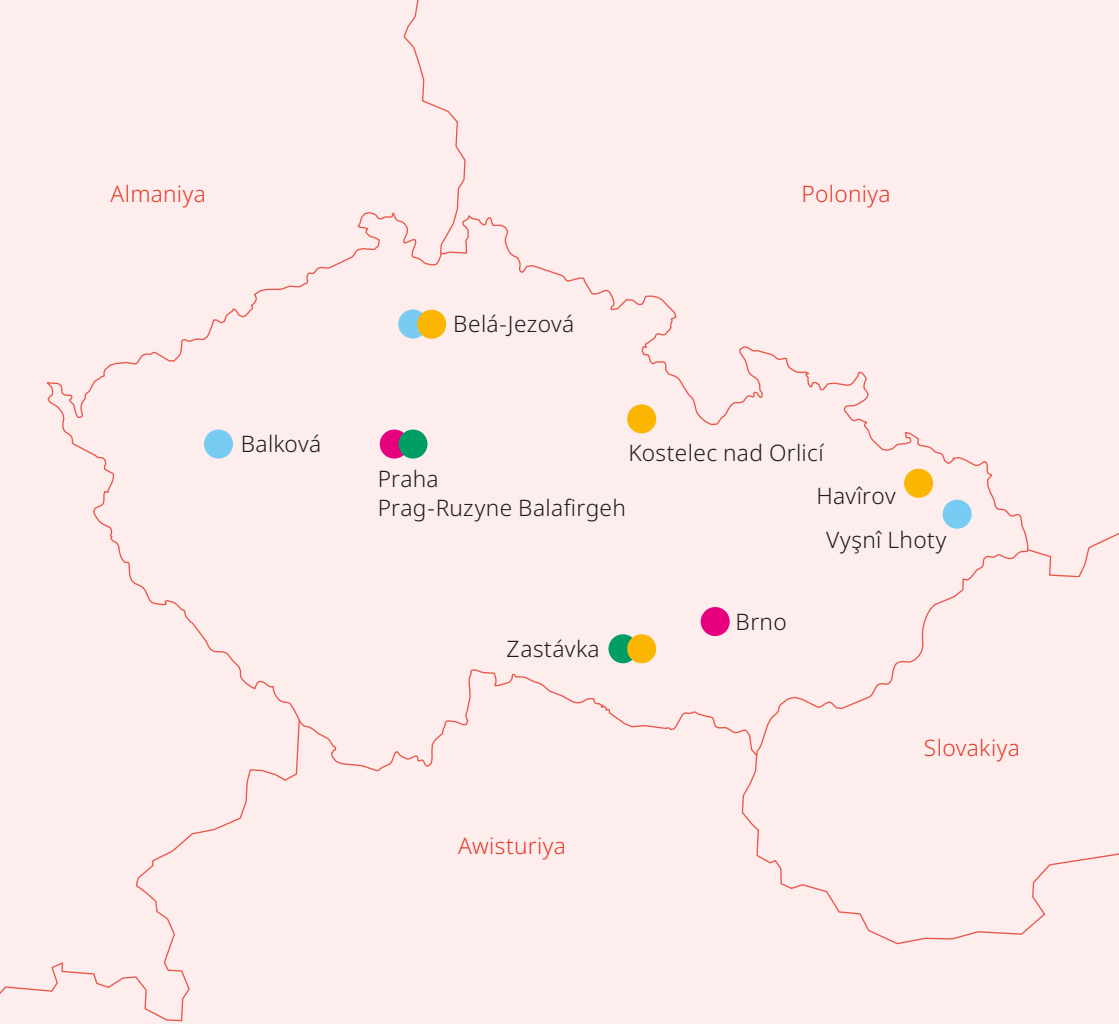
Consortium of Migrants
Assisting Organizations

SDRUŽENÍ ASSOCIATION
PRO INTEGRACI FOR INTEGRATION
A MIGRACI AND MIGRATION

organization
for aid to
refugees

- Prag, Brno: bajarên mezin ên komara Çekê
- Navenda peşwazîyê: Balafirgeha Pragê-Ruzyne, Zastávka
- Navenda binçavkirina biyanîyan (Girtîgeh): Balková, Belá-Jezová, Vyšňî Lhoty
- Navenda rûniştinê: Belá-Jezová, Kostelec nad Orlicí, Zastávka, Havírov

Divê hûn ji komara çekê derkevin?

Biyaniyên bi mayîna derbasdar li axa Komara Çekê:

Haj tarîx qedandina pasaporta xwe hebin, destûra rûniştinê an vîzeyaya xwe kontrol bikin. Ji bo dirêjkirinê di demek baş de berî tarîxa qedandinê serlêdan bikin.

Biryara nîgatîv, fermana derketinê an derxistina îdarî di wextê da çareserî bikin. Çaxa ku hûn nameyek, ji Wezareta Karên Hundir an jî ji polîsên biyanîyan va an rayedarên din werdigirin, di zûtirîn dem de hûn randevûyekê ji bo şêwirmendiya qanûnî bistînin.

Bê peymanê kar û destûra xebatê nexebitin.

Hevkariyê nekin bi wan kesên gumanbar re an jî kesên ku soz didin ku belgeyan ji bo berdêlên bilind pêvajoyê bikin re. Qet belgeyên sexte qebûl nekin û bikar neynin.

Hemî belgeyên ku destûrê didin we ku hûn li Komara Çekê bimînin li gel we bin.

Biyaniyên bi bê destûra rûniştinê ya ku nehatiye dayîn, nederêjkin an jî betal kirin:

Ger hûn fêr bibin ku rûniştina we bi dawî bûye, di demek zûtir de dest bi çareserkirina vê rewşê bikin. Îtîraza an dozê bi zûtirîn dem çareserî bikin – qanûn ji bo radestkirina wan deman diyar destnîşan dike. Her gav bi parêzerên pêbawer re têkilî daynin û agahdariya rast peyda bikin. Ger hûn nexwazin îtîrazê bikin an jî îtîraz an dozên dadgehê qediyane, di wextê xwe de ji axa Komara Çekê derkevin – bi vî rengî hûnê ji pirsgerêkên din û qedexekirina têketinê dûr bikevin.

Biyaniyên bê destura rûniştinê – di statûya neqanûnî de (“neqanûnî”):

Bi awayekî çalاک rewşê çareser bikin û bi Polîsê Komara Çekê re hevkarîyê bikin. Îhtîmala qanûnîkirina mayîna we li Komara Çekê bi îstîsnayên bêkêmasî ve tê derxistin. Bi polîs an wezaretê re hevkarîyê bikin – ev dibe tesîrê li dirêjahiya dema derxistina îdarî bike.

Ger hûn bi rengekî neqanunî li herêmê bimînin an jî xebat bikin çI xeterî ji bo we bibê?

Derxistina îdarî

Biryara li ser bingeha wê divê hûn ji Komara Çekê û tevahiya Yekîtiya Ewrûpayê derkevin. Polîs dê ji bo we demek qedexekirina têketinê destnîşan bike, di wê demê de hûn nekarin vegehin YE Yekîtiya Ewropayê.

Hûn dikarin biryarê di nav 10 rojan de piştî agahdarkirinê îtiraz bikin.

Ger îtiraz bê redkirin, hûn dikarin di nav 10 rojan de dozê vekin û şekayetê bidin.

Qedexeya an yasaqîya ketina nav axa Yekîtiya Ewropayê bi gelemperî ji nîv salekê heya 10 salane. Ger hûn bi dilxwazî sefer bikin, hûn dikarin serlêdana kêmkirina qedexeya têketinê bikin. Wekî din, hûn xeteriya vegeha bi zorê (dersînorkirinê) dikin.

Biryara li ser ferzkirina derketinê ji herêmê

Ev biryareke li gorî wê hûn mecbûrin ji Yekîtiya Ewrûpayê derkevin. Lêbelê, ew qedexekirina têketinê têda nîne, wekî di derxistina îdarî de. Piştî ku hûn vegehin welatê xwe, hûn dikarin tavilê serlêdana vîzeyê bidin hemî welatên Yekîtiya Ewropayê.

Binçavkirina li Girtîgehê ji bo Girtîya Biyaniyan

Girtîgeh ji bo binçavkirina biyanîyan çi ye?

- Jê re dibêjin binçavkirin an „girtîgeh“, bi kurteyî dibêjin ZCC.
- Ew sazgeheke girtî ye ku biyanîyek nikare jê derkeve.
- Polîsên biyanî û Wezareta Karên Hundir biyanîyên ku li Komara Çek dijîn an jî bi binpêkirina qanûnê ketine Komara Çekê (mina wa kesên bê pasaport an bê vîze) li saziyê bi cih dikin.

Navenda pêşwaziyê çi ye?

- Navenda pêşwaziyê ji bo bicihkirina serlêderên ku nû hatine ji bo parastina navneteweyî (azyl), heta dawiya gavên têketinê, wek verastkirina nasnameyê, şopandina tiliyan, hevpeyvîna têketinê û lêpîrsîna civakî, muayeneya bijîjkî tê bikar anîn.
- Heta dawiya gavên têketinê, mirov nikare bi serbestî ji navenda pêşwaziyê derkevê.
- Li Navenda Pêşwaziyê ji we re rûniştin, xwarin, pêdiviyên bingeîn ên paqijiyê û lêngêrîna bijîjkî tê peyda kirin. Serlêderên parastina navneteweyî li vir bigihîjin karûbarên civakî û psîkolojîk û dikarin beşdarî çalakîyên dema vala bibin, biçin atolyeyên hunerê, hwd.

Navenda rûniştinê çi ye?

- Navenda rûniştinê ji bo bicihkirina serlêderên ji bo parastina navneteweyî yê ku prosedurên têketinê yê destnîşankirî li Navenda Pêşwaziyê derbas bûne, ji bo dema serlêdana wan a ji bo parastina navneteweyî tê bikar anîn.
- Serlêder dikarin ji navenda rûniştinê bi serbestî derkevin. Û ew dikarin biçin xaniyên taybetî.
- Xizmetên ku têne pêşkêş kirin mîna yê li Navenda Pêşwaziyê ne.

Ew çi ye?

Parastina navneteweyî

Parastina navneteweyî tê dayîn ji biyaniyên ku li Komara Çekê neû ji bo wan ne ewle ye ku vegezin welatê xwe. Mîna wek li welatê wan şer heye yan jî ji ber nêrînên xwe yê siyasî di bin xetera çewsandinê de ne.

Du cureyên parastina navneteweyî hene: penaberî (di wextê bê sînor) û parastina pêvek (di dema sînorkirî de, bi îmkana dirêjkirinê).

Wezareta Karên Hundir biryara dayîna Parastina navneteweyî dide. Ger hûn serlêdana parastina navneteweyî bikin, Wezareta Karên Hundir dê bi hazirbûna wergêrê bi we re gelek hevpeyvînan pêk bîne. Wê bê piskirin çîna sedemên ku we ji welatê xwe derketine û ka hûn dikarin bi ewlehî vegezin welatê xwe yê jêderê lêkolîn bikin. Wezaret di derbarê welatê we yê jêderê wê agahiyan bistîne. Hûn dikarin pêşniyar bikin ku wezaret rapor û delîlên taybetî li ber çavan bigire. Û dîsa jî mafê we heye ku hûn doza xwe bi parêzer û Komîseriya Bilind ji bo Penaberan a Neteweyên Yekbûyî (UNHCR) re nîqaş bikin.

Wezareta Karên Hundir mecbûre di nava 6 mehan de biryara parastina navneteweyî bide. Di rewşên awarte de, muhleta biryarê dibê were dirêj kirin.

Vebijarka we heye ku hûn li dijî biryara neyînî doz vekin. Heger hûn dozê venekin, hûn neçar in ku ji axa Komara Çek derkevin.

Biryara li ser veguhestinê (Dublin, vegeandin)

Biryarek ji bo veguhestina dewletek din a Yekîtiya Ewropî an dewletek din ku berpirsiyariya nixandina serlêdana we ya ji bo parastina navneteweyî li ser bingeha Rêzîknameya Dublin an peyman a vegeandinê ye. Heger we li Romanya an Bulgarîstanê serlêdana penaberiyê dabê , wezaret dê biryarê li ser veguhestina we bo vî welatî bide. Vebijarka we heye ku hûn li dijî biryara veguhestinê doz vekin.

Biryara li ser ferzkirina derketina ji herêmê

Ev biryareke li gorî wê hûn mecbûrin ji Yekîtiya Ewrûpayê derkevin. Lêbelê, ew qedexekirina têketinê têda nîne, wekî di derxistina îdarî de. Piştî ku hûn vegerin welatê xwe, hûn dikarin tavilê serlêdana vîzeyê bidin hemî welatên Yekîtiya Ewropayê.

Ferzkirina derketinê

Wezareta Karên Hundir an jî polîs dê biryara derketina we bidê. Ferzkirina derketinê, mafê we dide ku hûn ji bo dema pêwîst ji bo avêtina gavên lezgîn ji bo derketina ji axê bi awayekî qanûnî li herêmê bimînin (wek danîna bilêtên balafirê).

Ev dem nikare ji 60 rojan dirêjtir be û tenê di rewşên awarte de dikare were dirêj kirin. Demjimêra mayînê di ferzkirina çûyînê de ji hêla polîs an jî Wezareta Karên Hundir ve tê destnîşankirin.

Ger hûn vê heyamê derbas bikin, hûnê bi qaçaxî li Komara Çek bimînin.

Vegera dilxwazî

Biryara bi dilxwazî ji bo vegerandina welatê ku tu hemwelatî yî, yan jî li welatekî din ê ku destûrê dide te ku tu têkeve.

Heger hûn biryar xwe bidin ku hûn vegerê bi dilxwazî, Wezareta Karên Hundir dê nivê lêçûnên rêwîtiya we (bilêtên balafirê) bidê. Heger hûn bixwazin vegeza bi dilxwazî, hûn dikarin ji polîsê biyanî jî bixwazin ku dirêjahiya qedexeya têketinê ya ku di biryara derkirina îdarî de li ser we hatî danîn kurt bike.

ZZC bi rêkûpêk ji hêla xebatkarên Wezareta Karên Hundir ve tê ziyaret kirin, wan kesên dê vê vebijarkê ji we re rave bike. Parêzer an xebatkarê civakî jî dê bêtir agahdarî bide we.

Piştî vegeza em neçar in nivê din ê lêçûnên rêwîtiyê jî bidin Wezaretê. Heger hûn van mesrefan nedin, dibe ku hûn di pêşerojê de bi wergirtina vîzeyê an destûra rûniştinê ya ji bo têketina Komara Çekê pirsgerêkên we hebin.

Ew çi ye?

Biryara biñçavkirinê (girtîyê)

Biryara polîsên biyanîyan û Wezareta Karên Hûndir ya der barê bicihkirina we ya ji bo biñçavkirina biyanîyan de. Di biryara biñçavkirinê de polîs an jî Wezareta Karên Hûndir dê diyar bikin ka çima we di vê derê girtî de bi cih dikin. Wê ji were rave bike ka ew li gorî kîjan qanûnê û heta kengê we li gitîgehê bêlin. Polîsên biyanîyan an jî Wezareta Karên Hûndir dikarin girtina we heta maweya destûrî ya herî zêde (180 roj) çend caran dirêj bikin.

15 roj dema we heye ku hûn li dijî biryara girtinê îtîrazê bikin. Parêzer wê di nivîsandina dozê de ji we re bibe alîkar. Serlêdana şikayetê li dijî biñçavkirinê (girtinê) nikare mayîna we ya li ZZC dirêj bike. Dadgeha serbixwe wê hingê li ser girtina we biryarê bide.

Heger dadgeh biryar bide ku girtina we neqanûnî ye, divê hûn tavilê werin berdan. Û her weha jî mafê we heye ku hûn ji bo sînordarkirina neqanûnî ya azadiya kesane daxwaza tezmînatê bikin.

JI ÇI XWE BIPARÊYIN, JI BO HÛN NEÇIN ZZC:

1. Haj tarîx qedandina pasaporta xwe hebin, destûra rûniştinê an vîzeya xwe kontrol bikin. Ji bo dirêjkirinê di demek baş de berî tarîxa qedandinê serlêdan bikin.
2. Biryara nîgatîv, fermana derketinê an derxistina îdarî di wextê da çareserî bikin. Çaxa ku hûn nameyek, ji Wezareta Karên Hundir an jî ji polîsên biyanîyan va an rayedarên din werdigirin, di zûtirîn dem de hûn randevûyekê ji bo şewirmendiya qanûnî bistînin.
3. Bê peymanî kar û destûra xebatê nexebitin.
4. Hevkariyê nekin bi wan kesên gumanbar re an jî kesên ku soz didin ku belgeyan ji bo berdêlên bilind pêvajoyê bikin re. Qet belgeyên sexte qebûl nekin û bikar neynin.
5. Hemî belgeyên ku destûrê didin we ku hûn li Komara Çekê bimînin li gel we bin.

Parêzer dikare bi çî alîkariya we bikê?

Ew ê agahdariya bingehîn li ser pêvajoyên ku we eleqedar dikin, mafên we û rewşa we bide we. Ew ê bersiva pirsên we ji we bêjê.

Ew ê rewşê ji we re rave bike û rêça çalakiyê ya herî maqûl pêşniyar bike. Ew ê ji we re bibe alîkar ji bo serlêdanê û amadekirinê ji bo vekirina îtirazê an doza têkildarî derxistina îdarî de, têkildarî biryara li ser mecbûriyeta derketina ji welêt, biryara li ser veguhestinê, biryara neyînî di mijara parastina navneteweyî de an biryara binçavkirinê li ZZCê.

Parêzer dikare ji we re bibe alîkar ji bo vegera bi dilxwazî

Alîkariya qanûnî bê pere ye (belaşe) û verger jî heye

Parêzer mecbure gutinên we biparêzê

Rêxistina ji bo alîkariya penaberan – OPU

OPU Li Prague

 Poděbradská 5, Praha 9, 190 00
 +420 730 158 779, +420 730 158 781

 www.opu.cz
 opu@opu.cz

OPU Brno

 Josefská 8, Brno, 602 00
 +420 731 448 938, +420 731 928 388

 www.opu.cz
 opu.brno@opu.cz

OPU Ostrava

 28. října 81/203, Ostrava 9, 709 00
 +420 604 221 035, +420 731 502 661

 www.opu.cz
 opu.ostrava@opu.cz

OPU Pilsen

 Skvrňanská 1111/12, Plzeň, 301 00
 +420 604 809 165

 www.opu.cz
 opu.plzen@opu.cz

OPU Hradec Králové

 Nerudova 18/39, Hradec Králové, 500 02
 +420 733 278 174

 www.opu.cz
 opu.hradeckralove@opu.cz

Komele ji bo integrasionê û koçberîyê – SIMI

 Havlíčkovo náměstí 2, Praha 3, 130 00
 +420 224 224 379

 www.migrace.com
 poradna@migrace.com